

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:00

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Largest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gegužio-May 20 d., 1974 m.

Kaina 15c

119

REIKALAUKIME IŠLEISTI SIMA KUDIRKA

INDIJA IŠBANDĖ ATOMINĘ BOMBĄ

NEW DELHI. — Indija šeštadienį paskelbė pasauliui, kad ji penktadienį išsprogino pirmą savo gamybos atominę bombą. Sprogimas buvo 328 pėdas po žeme dykumoje, Rajastano provincijoje ir vakarus nuo New Delhi. Indijos atominės energijos komisija paskelbė, kad Indijos atominis užtaisas skirtas taikos darbams: kasyklų prapalėtimui ar kanalų kasimui. Indija neplanuoja gaminėti atominį ginklą.

Indijos komisijos pirmininkas dr. Homi Sethna paaiškino, kad naujoji Indijos bomba yra gaminta su plutonu, visus darbus atliko patys indai ir bomba turėjusi 10,000-15,000 TNT galinumą. Sprogimas nepalikęs jokių radiacijos ženklų.

Valstybės departamentas pareiškė nusivylimą, kad Indija pasigamino atominę bombą. Ji esanti panašaus stiprumo, kaip Amerikos bomba karo metu numesta ant Hirošimos, Japonijoje, miesto. Amerika visada buvo prieš branduolinių ginklų išplitimą pasaulyje, nes jis gali pakenkti pasaulio pastovumui. Amerikos valdžios pareigūnai nenustebė, kad Indija jau turi bombą, nes jau seniai buvo žinoma, kad Indijos mokslininkai turi pakankamai technologinių sugebėjimų tokiai bombai pagaminti.

Šveicarijoje Pakistano ambasadorius Ženevos nusiginklavimo konferencijoje Niaz Naik pareiškė, kad Indijos atominės bombos bandymas turės toli siekiančių pasekmių visam kontinentui. Įvyko pasikeitimas politinėje ir karinėje padėtyje, pasikeitė jėgų balansas.

Sovietų Rusija su pasitenkinimu paskelbė apie Indijos mokslo ir technikos laimėjimą. Tass agentūra pabrėžia, kad tai buvo taikingas sprogdinimas, skirtas taikos meto uždaviniams.

Su Indijos įstojimu padidėjo vadinamo atominio klubo narių skaičius. Amerika pirmą išradė atominę bombą, pirmą išsprogindama Alamgordo, N. Meksikos apylinkėse 1945 birželio 16 d. Sovietų Sąjunga išbandė pirmą bombą 1949 m. rugpjūčio mėn. Britanija savo pirmus bandymus atliko 1952 m. spalio 3 d. Monte Bello salose, 50 mylių nuo Australijos. Prancūzija pirmą plutono užtaisą išsprogino 1960 vasario 13 d. Sacharos dykumoje ir paskutinė atominio klubo narė — Kinija savo pirmą bombą išbandė 1964 spalio 16 d. Taklamakano dykumoje Sinkiang. Dabar prie šių atominį galybių prisidėjo ir Indija, su pirmu bandymu 1974 m. gegužės 17 d.

William Simon, naujasis išdė sekretorius, anksčiau vadovavo energijos įstaigai.

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Meras Daley šeštadienį sugrįžo iš ligoninės namo, kur jį sutiko jo kaimynai, gyveną Bridgeporto rajone, kur gyvena ir daug lietuvių. Už keilių savaitių meras turės kaklo arterijos operaciją.

LISABONA. — Užsienio reikalų ministeris Mario Soares susitikio Senegalio sostinėje Dakare su Portugalų Ginėsos sukilėlių vadu Aristides Pereira. Jiedu susitarė gegužės 25 d. pradėti Londone derybas dėl karo paliaubų ir kolonijai ateities.

DUBLINAS. — Airijos respublika nutarė atšaukti savo kareivius iš Jungtinių Tautų taikos kariuomenės, kuri laikoma Viduriniuose Rytuose. Airijai tie kareiviai reikalingi saugoti sieną su Šiaurine Airija. Penktadienį Dubline ir Monaghan kaime sprogo bombos trijuose automobiliuose. Užmušta 28 žmonės ir virš 100 sužeista. Bombas padėjo S. Airijos protestantų radikalų grupė "Raudonoji ranka". Airijai padaryta nuostolių virš milijono dol.

Niagara Falls. — Šeštadienį panelė Karen Morrison iš St. Charles, Illinois, laimėjo Miss USA titulą. Pabrėžtina, kad ir pernykščia Miss USA buvo iš Illinois.

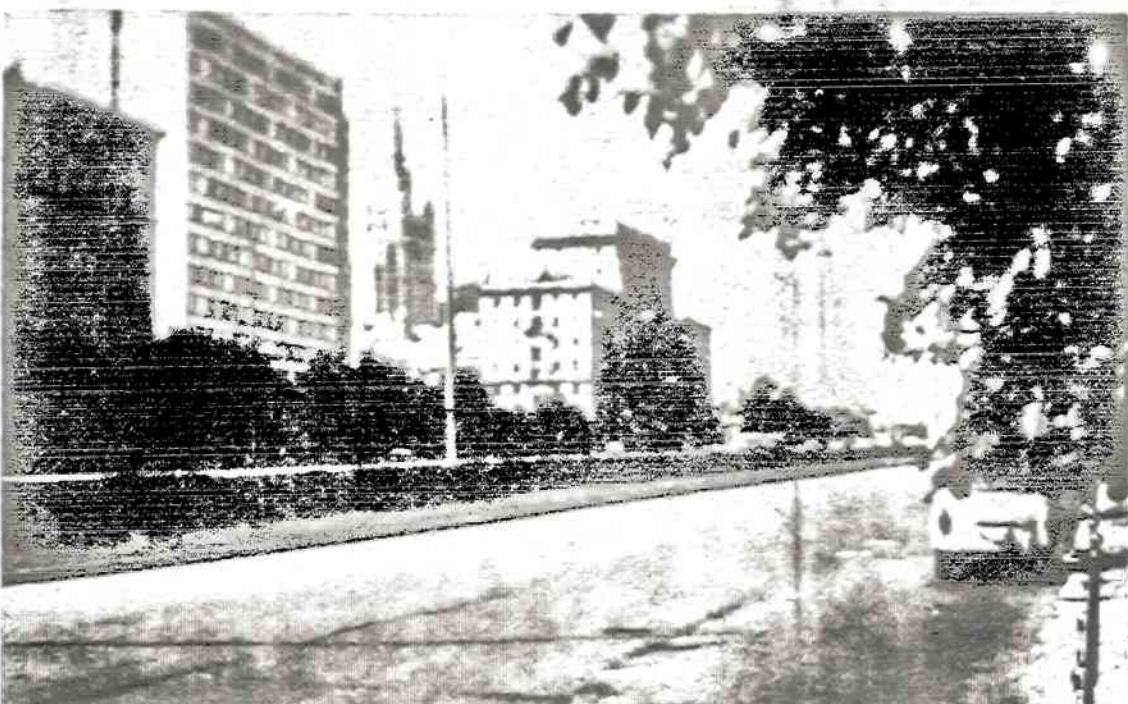
LAGOS. — Nigerija paskelbė, kad ji perėmė iš American Gulf ir Mobil naftos bendrovių 55% akcijų Nigerijoje ir tas bendroves ateityje kontroliuos.

ROMA. — Miesto taryba Romos centre uždraudė važinėti automobiliais. Žmonės galės į centrą atvykti autobusais ar pėsčiomis.

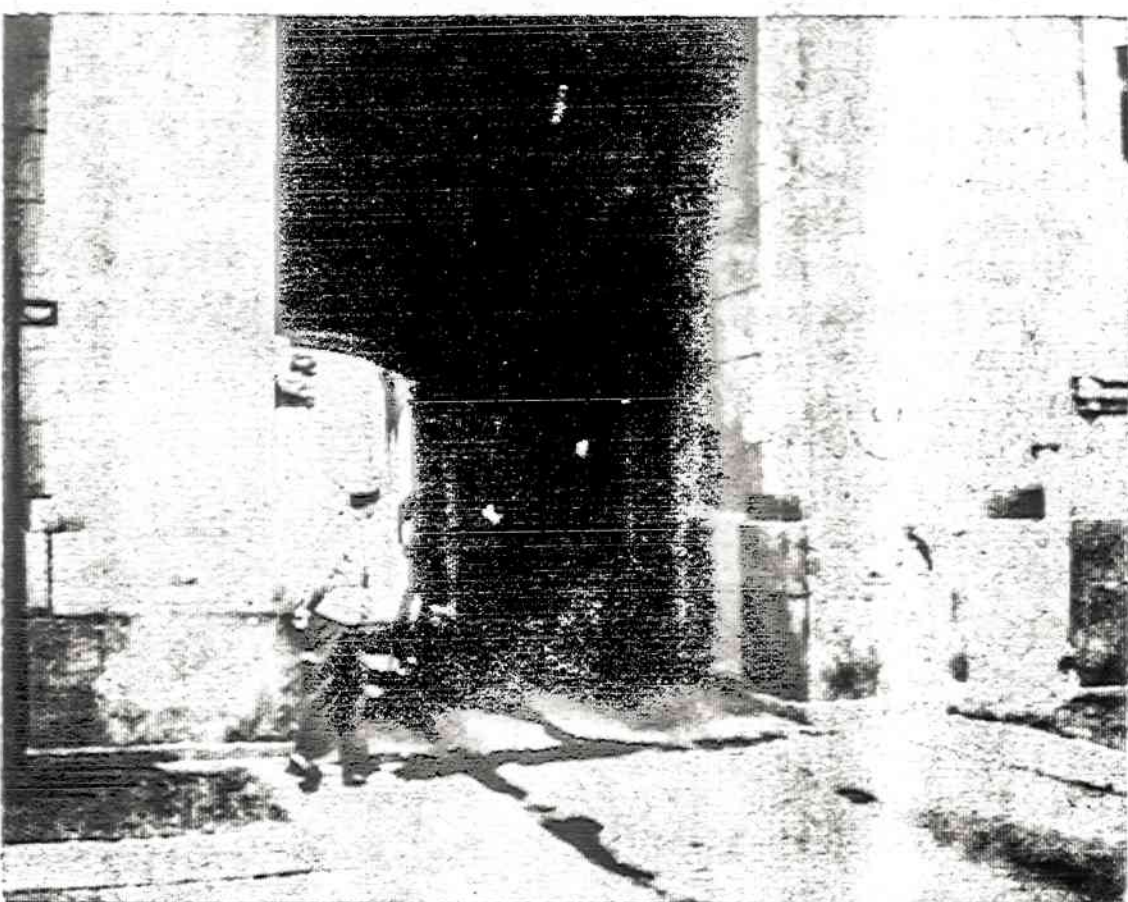
Už plieną stipresnė sintetinė medžiaga

NEW YORKAS. — Garsi chemikų įmonė E. I. du Pont de Nemours paskelbė, kad ji pradės po 10 metų tyrinėjimų komerciniai gaminti naują "stebuklingą" pluoštą "Kevlar". Ši įmonė pirmą pradžioje gaminti labai sėkmingus sintetinius pluoštus: rayoną, nyloną ir polyesterį. Mažiau buvo pasisekęs Corfam, kuris turėjo pakeisti avalynės gamyboje odą. Du Pont, išleidusi corfamui apie 80 mil. dol., turėjo sustabdyti jo gamybą, nes pasirodė, kad odos ta medžiaga neatstoją.

Naujas sintetinis kevlaras esąs penkis kart stipresnis už plieną. Jo idėja kilo prieš 12 metų ir šiais metais kevlaras jau naudojamas automobilių padangoms gaminti. Be to, kevlaras bus naudojamas įvairiems vamzdžiams ir lynams gaminti. Goodyear Tire Co. trejus metus bandė kevlara savo padangose ir nutarė naudoti šią medžiagą vietose plieno plokščių padangose. Su kevlaru gamintos padangos yra 10 dol. brangesnės už plieno juostų padangas. Goodyear vadina iš kevlaro gamintą audinį "exten" vardu.

Jungtinių Amerikos Valstybių ambasada Maskvoje. Paveikslas imtas iš tolo.

JAV ambasados Maskvoje vartai. Paveiksle matome sovietų policininką, sekantį kiekvieną žmogų, bandantį įžengti į Amerikos ambasadą. Jeigu žmogus policininkui nepažįstamas arba įtartinas, tai policininkas jį sulaiko ir neleidžia. Amerikos angliškų laikraščių korespondentams keliais atvejais pranešė savo laikraščiams, kad Simo Kudirkos motina, gimusi Amerikoje, bandė įžengti į JAV ambasadą Maskvoje, kad galėtų nustatyti savo pilietybę, bet sovietų policija ją sulaikė ir nusiavedė.

Naujienu foto

KISSINGERIO DERYBOSE PADARYTA PAŽANGA, TIKIMASI SUSITARTI

JERUZALĖ. — Valstybės sekretorius Kissingeris paskelbė spaudai, kad Sirijos-Izraelio derybose padarytas didelis žingsnis į priekį ir šią savaitę galima laukti susitarimo dėl kariuomenių atitraukimo. Korespondentai sako, kad pavyko susitarti dėl demarkacijos linijos. Trys kalnai, kurių reikalavo abi: Sirija ir Izraelis greičiausia bus atiduoti Jungtinių Tautų taikos kariuomenei, kuri sudarys buferio zoną tarp abiejų pusių.

Izraelio informacijos ministeris Shimon Peres pareiškė, kad Izraelis jau priėmė Kissingerio pasiūlymą. Baigus Kissingerio važinėjimą, tolimesnės derybos turės vykti tarp Sirijos ir Izraelio atstovų, greičiausiai, Ženevoje. Vakar Kissingeris ruošėsi vykti į Egiptą pranešti apie derybų eigą prezidentui Sadatui ir šiandien jis vėl žada skristi į Damaską.

Izraelis dar nebaigė savo kėsimo veiksmų prieš Libano palestiniečius. Vakar keturi Izraelio karo laivai iš jūros apšaudė palestiniečių stovyklą pietiniame Libane. Libanas pasiskundė Jungtiniams Tautoms, kad Izraelis vykdo palestiniečių genocidą. Jau žuvo virš 70 palestiniečių ir virš 200 sužeista.

Golano aukštumose. nežūrint derybose padarytos pažangos, toliau vyksta susišaudymas tarp sirų ir izraelių artilerijos.

NASHVILLE. — Martin Luther Kingo žudikas James Earl Ray turės sėdėti atskirai kalėjimo vienukėje. Apeliacijos teismas nusprendė, kad kalinio konstitucinės teisės nėra pažeidžiamos jį laikant vienukėje. Kalėjimo administracija negali jo laikyti su kitais kalniais, nes jį tarpe yra daug negrų, kurie Ray muša ir gali jį nužudyti.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje protestantų streikas grėsia uždaryti elektros jėgaines.

Pradėjo Kanados rinkimų kampaniją

TORONTO. — Kanadoje prasidėjo rinkimų kampanija prieš birželio 8 d. parlamento rinkimus. Premjeras Trudeau kampaniją pradėjo Toronte, nes šis miestas yra labai svarbus visoms partijoms. Ontario provincijoje yra išrenkamas visas trečdalis parlamento, — 88 atstovai. Praėjusiame parlamente iš Ontario buvo parlamente 40 konservatorių, 36 liberalai, 11 naujųjų demokratų ir vienas bėpartinis.

Kanadoje mažai kas tikisi, kad kuri nors didžiųjų partijų: liberalai ar konservatoriai laimėtų rinkimus aiškia dauguma. Todėl koalinė vyriausybė bus neišvengiama. Trudeau vadovaujama liberalai turi laimėti 24 naujas vietas, jei nori aiškios daugumos. Liberalams sunku tikėtis tiek naujų atstovų Britų Kolumbijoje ar Quebec, nes ten vyrauja konservatoriai ar socialinio kredito partijos. Todėl Trudeau turi savo laimėjimų tikėtis Toronte ir visoje Ontario provincijoje, kur nėra "saugių", garantuotų vietų.

Bengalija susitarė su Indija

NEW DELHI. — Indijos ir Bengalijos premjerai baigė penkių dienų pasitarimus, kurie išsprendė ilgai neišspręstas problemas. Susitarta dėl Gango upės vandens bendro naudojimo ir net pataisyta 1,200 mylių ilgio siena, perleidžianti nedidelius vienos valstybės plotus kitai.

Gandhi ir Rahmansas pareiškė, kad susitaikymo dvasia tarp Indijos, Bengalijos ir Pakistano nereikėtų leisti išgaruoti ir reikėtų atstatyti normalius kaimyninius santykius: telefono, civilinės aviacijos, turizmo, prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo srityse.

Bengalijs sutiko, kad dalį Gango upės vandens Indija nukreiptų į Kalkutos uostą, kuriam gresia užakimo pavojus. Bus planuojama džiuto gamyba, nes Indija ir Bengalija pagamina 70% pasaulio džiuto — virvėms pinti augalinio pluošto. Indija pažadėjo Bengalijai 50 mil. dol. kreditą cemento ir trąšų fabrikams statyti.

Abi valstybės pasisakė už taiką Indijos vandenynė ir prieš karinių bazių steigimą. Abi pritarė arabų reikalavimams, kad Izraelis išieitų iš arabų žemių ir atstatytų legalias palestiniečių teises.

Australų rinkimai

SYDNEJUS. — Australijos vyriausybės rinkimuose rezultatai buvo neišskius iki paskutinių rajonų balsų suskaičiavimo. Valdžiosioji darbių partija iki paskutinio momento nesiskelbė laimėjusi, atrodė, kad premjeras Whitlam, laimėjimo atveju, sugrįžtų į parlamentą sumažėjusia atstovų dauguma. Miestuose, kur balsai greičiau suskaičiuojami, darbičiai laikėsi geriau, tačiau, kai pradėjo ateiti balsai iš provincijų, opozicijos partija atsigaavo.

Darbo partijos vyriausybę šaukė rinkimus, norėdama sustiprinti savo daugumą parlamente, tačiau tas jai nepavyko.

SOVIETŲ DELEGACIJA WASHINGTONE

Reikia siųsti telegramas sen. Fullbrightui ir kitiems užsienio komiteto nariams

Washingtonan atskrido specialiai parinkta sovietų diplomatų delegacija, kuri pirmadienį ir antradienį ves derybas glaudesniems JAV ir Sovietų Sąjungos santykiams užmegzti. Sovietų delegacija tarsis su sen. Fullbrighto vadovaujamo komiteto nariais.

Symbionese gauja neteko 5 narių

LOS ANGELES. — FBI pagaliau susekė išgarsintos negrų ir baltųjų gaujos — Symbionese Liberation Army — būstinę. Penktadienį policija apsupo vieną namą negrų distrikte ir pareikalavo, kad įtariamieji išieitų. Iš namo buvo pradėta šaudyti. Namas susisaudyme užsidegė ir sudegė. Jame rasti penki višai sudegę lavonai.

Teismo medicinos laboratorija jau nustatė, kad vienas žuvusiųjų buvo neegras Donald David DeFreeze, vadinęs save feldmaršalu Cinque. Buves kalnys ir sakoma, psichopatas, gaisrui kilus nusišovė. Kiti žuvę buvo 22 m. baltasis William Wolfe ir dvi baltos merginos: Nancy Ling Perry, 26 m. ir Patricia Soltysik, 24 m. Dar vienas lavonas neidentifikuotas, tik nustatyta, kad tai nėra Patricia Hearst. Wolfe ir Soltysik mirė nuo dūmų ir liepsnų, kiti buvo sužeisti policijos kulkų, o DeFreeze turėjo kulką šone ir kairiajame smilkinyje.

Šios armijos būstinėje buvo nemažai ginklų: keturi šautuvai ir du revolveriai. Banditai turėjo dujokaukes, todėl jų neveikė policijos asarinės dujos, kuriomis buvo bandoma gaują išnamo išvaryti. Gaisras galėjo kilti nuo įkaitusių dujų dežių arba nuo Molotovo kokteilių, kurių likučiai rasti sudegusiame name prie žuvusiųjų lavonų.

Su šiomis mirtimis Symbionese armija neteko dalies savo vadų: DeFreeze buvo "karo vadas", o mergina Soltysik "teoretikė", rašiusi visus tos gaujos atsisaukimus ir pareiškimus spaudai.

Ragino visus prancūzus balsuoti

PARYŽIUS. — Prancūzijos prezidento rinkimų rezultatai, šias eilutes rašant, dar nebuvo paskelbti. Stebėtojų manymu, jie gali nepaaiškėti, kol bus suskaičiuoti visi balsai prancūzų teritorijose Ramiajame vandenyne, Karibų jūroje ir Indijos vandenynė. Kiekvienas balsas šiuose rinkimuose buvo labai svarbus, nes visi apskaičiavimai rodė, kad abu kandidatai neturėjo aiškaus pranašumo ir laimėtojas prezidentu taps labai mažas balsų persvara.

Abu kandidatai: socialistas Mitterrandas ir respublikonas Giscard d'Estaingas ragino balsuotojus atlikti savo pareigą ir žadėjo savo kalbose, kaip paprastai kandidatai daro, visiems viską. Prancūzus kiek baugino mintis, kad Mitterrandas į vyriausybę pažadėjo įsileisti šešis ar septynis komunistus.

Prancūzijos konstitucija numato, balsas lygiai pasidalinus, laimėjimą atiduoti vyresniam amžiumi kandidatui. Juo šiuose rinkimuose buvo Mitterrandas.

Kongreso atst. Robert Hanrahan mano, kad jokios derybos su rusais neįmanomos, jeigu sovietų valdžia nepakeis savo laikysenos Amerikos piliečių atžvilgiu. Atvažiavę sovietų delegatai nori platesnės prekybos sutarties, bet su Amerikos piliečiais jie labai žiauriai elgiasi. Dabartinio metu Maskvoje Marija Šulskienė, Simo Kudirkos motina, bet sovietų valdžia josios neišleidžia iš Sovietų Sąjungos. Marija Kudirkaitė-Šulskienė yra gimusi Amerikoje, Brooklyne. Ji buvo išvežta nepriklausomam Lietuvon. Dabar Šulskienė jau turi Amerikos pasą, bet sovietų valdžia neišleidžia jos iš Sovietų Sąjungos.

Pasirodo, kad ir Simas Kudirka yra Amerikos pilietis. Jis "uvo pavainikis Marijos Kudirkaitės sūnus. Amerikos piliečių pavainikai vaikai gauna motinos pilietybę. Amerikos lietuvių turi prašyti senato komitetą, kad į derybas atvažiavusieji rusai pirmą pasizadėtų išieiti iš Sovietų Sąjungos Mariją Šulskienę. Josios sūnų Simą Kudirką ir kitus Amerikos lietuvius, negalintius iš Sovietų Sąjungos išvažiuoti.

Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, pirmadienį išskrido į Washingtoną, susižinoti su užsienio komiteto nariais ir kitais pavergtos lietuvių tautos draugais.

Dr. Bobelis prašo Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius ir pavienius lietuvius siųsti telegramas ir laiškus sen. William Fullbrightui ir prašyti, kad nepradėtų jokių pasitarimų su atvažiavusiais sovietų delegatais, kol jie nepasizadės respektuoti JAV piliečių. Sovietų Sąjungoje yra daug Amerikos piliečių, kurių sovietų policija neišleidžia. Sovietų delegatai pirmiausia turi pasizadėti respektuoti Amerikos piliečių teises ir leisti jiems išvažiuoti.

Pirmon eilėn sovietų valdžia turi išieisti prievartos darbo stovyklose laikomą Simą Kudirką ir jo motiną Mariją Šulskienę. Kudirka norėjo patekti Amerikon, pasiekė jos krantus, bet pakraščiu sargų buvo atiduotas ir sovietų rankas. Marija Šulskienė kelis kartus kreipėsi į sovietų valdžios atstovus leisti jai išvažiuoti, bet sovietų valdžia jos neišleidžia.

Nepradėti jokių pasitarimų su sovietų atstovais, kol jie nepasizadės gerbti Amerikos piliečių teisių ir leisti Simui Kudirkai ir Marijai Šulskienei išvažiuoti, — turi būti lietuvių reikalavimas senato užsienio komiteto nariams.

Telegramas ir laiškus reikia siųsti tokiu adresu: Sen. William Fullbright, Senate Foreign Relation Committee, Washington, D. C.

NBC televizija nupirko teises rodyti garsų filmą "Gone with the Wind". Sakoma, kad stotis sumokėjo 5 mil. dol. ir filmas bus rodomas 1976 m., švenčiant Amerikos 200 metų sukaktį. Filmas suktas 1939 m., laimėjo 8 Oskarus.

MANITOBOŠ NAUJIENOS

Apie pavyzdinį lietuvių ir jo išauklėtą
genijų muzikantą

PORTAGE LA PRAIRIE (Pre-
sėdė), Manitoba. — Gė-
rąs naujienų draugas K. Blazys
Winnipeg atsiuntė Naujienų
redakcijai laikraščio "The Por-
tage la Prairie Daily Graphic"
straipsnį keturių skilčių antraštė
"Personalities in the Central
Prairie Community" (Centrinio
Prairie Bendruomenės Asme-
nybės), kur to dienraščio bend-
ra rašė Kelly Armstrong 366
eilučių ilgame straipsnyje apra-
šė lietuvių naujojo ateivio
(DP) gyvenimo odiseją iki pa-
siekiant ir pagaliau sėsliai apsi-
gyvenant Kanados centrinės
provincijos Manitobos antrajame
didumu mieste, paveldėjusie-
me prancūzišką pavadinimą Por-
tage la Prairie, kur dar prieš pus-
tutinį metų jau gyveno apie 60-
000 gyventojų, jų tarpe keli,
daugiausia kelti lietuviai.
Naujienų skaitytojai populia-
riausi ten yra Povilas ir Julija
Laukėvičiai ne tik geri naujie-
niečiai, bet ir per ilgus metus
buvę vertingi Naujienų bendra-

darbiai. Per eilę metų jie turėjo
Manitoboje savo stambų ūkį ir
sėkmingai ūkininkavo, bet prieš
keletą metų "išėjo į pensiją", sa-
vo ūkį pardavė ir apsigyveno
Portage la Prairie šiauriniame
priemiestyje nuosavuose namuo-
se, kaimynystėje čia aprašomo-
jo kito pavyzdingo lietuvių "nau-
jo ateivio" Zigmo Brazausko.

Straipsnio autorius Kelly Arm-
strong savo ilgąjį reportažą pra-
deda įžanga apie daug kam as-
meniškai pergyventus laikus, ka-
da šeši milijonai žydų mirė Ant-
ro Pasaulinio Karo metais arba
kuomet trys milijonai ukrainie-
čių buvo išmirti badu, bet toli
nuo to tragiškų įvykių gyvenan-
ties ir asmeniškai nepergyve-
nusiųs tie milijonai reiškia ne-
daugiau kaip statistika. "Tačiau
karts nuo karto mus priverčia
ta statistika rimčiau susidomė-
ti, kai vienas ar kitas tos tragiš-
kės praeities gyvas liudininkas
jį perstoja, papasakodamas iš
savo asmeniškos patirties", pra-
deda Armstrong.

ZIGMAS BRAZAUSKAS

Vienas tokių liudinių yra. Kai 1945 metų gegužės mė-
Zigmas Brazauskas, gimęs Ry-
nesio 8 dieną karas baigėsi, jis
tų Europos krašte — Lietuvo-
su kitais atsikūrė Vakarines Vo-
je", rašo Kelly Armstrong, pra-
kietijos britų zonos kalinių sto-
džioje papasakodamas kad Bra-
vykloje, iš ten paleistas pateko
zauskas buvo pasiturinčių tėvų
(turėjo 90 akrų ūkį) vaikas, tik-
1947 m. balandžio 25 d. išsikėlė
rai gausingos 22 narių šeimos į
Angliją, ten netrukus vedė ir
narys, turėjęs 13 brolių ir 9 se-
kaip patyręs medicinos prakti-
seris, kad Zigmas buvo gabus
mokslo ir vidurinę mokyklą te-
je, kur tarnaudamas baigė psi-
belankdamas jau mokėjo susi-
chiatrijo slaugymo (Psychiatric
Nursing) kursų ir išvyko į Ka-
bomis, kaip lotynų, graikų, pran-
nada, čia nuo 1952 m. balandžio
21 dienos pradėjęs dirbti Mani-
niečių, ir turėdamas gabumus ir
palingimą muzikai išmoko gro-
tarded) vaikų mokykloje. Ka-
dangi jo Anglijoje baigtas psi-
chiatrijos išsimokslinimas nebu-
vo Kanadoje pripažintas ganė-
tinu, Zigmas čia mokslinosi dar
kai palietė Lietuvą, kai pagaliau
trejus metus, pagaliau 1955 me-
maskoliai okupavo, visų nuosa-
tais gaudamas visus reikalingus
diplonus ir grįžo į pareigas mi-
nėtoje vaikų mokykloje.

Trumpai suminėjęs Zigmo jau-
nystę ir prasidėjusius neramus
laikus Europoje ir kaip tie lai-
kai palietė Lietuvą, kai pagaliau
trejus metus, pagaliau 1955 me-
maskoliai okupavo, visų nuosa-
tais gaudamas visus reikalingus
diplonus ir grįžo į pareigas mi-
nėtoje vaikų mokykloje.

Po poros metų tragiška mir-
timi miręs jo žmonai, Zigmas li-
kosi našlys su 7 ir 2 metų duk-
relėmis Suzana ir Rūta. Likus
vienam su pora mažų vaikų iš-
laikyti tarnybą ir atlikti ruošą
bei liubą namuose buvo tikrai
nelengva. Taip jis sulaukė 1964
metų, atnešusių dideles permai-
nas jo gyvenime.

(b. d.)

Šakių klubas

Petronėlės svetainėje, 4500 S.
Talmán V. 5 d., įvyko Šakių
klubo susirinkimas, kurį atida-
rė p. kas J. Laurynaitis, pateik-
damas darbotvarkę.

Atsistojimu buvo pagerbti mi-
rusieji nariai: a. a. J. Gumaus-
kas ir J. Baltrušaitis. Įstojo
naujas narys Aleksas Burba.

Praėjo susirinkimo ir V-bos
posėdžio protokolus skaitė se-
kretorius Antanas Kevėža, pro-
tokolai buvo priimti be patai-
symų.

Parengimų komisijoj būti ir
talkingauti sutiko J. Vasiuke-
vičius, A. Bendoraitis, A. Paz-
neckas, A. Ramonis, A. Dumi-
čienė, Aluzienė, Paulauskas,
Platakis, M. Vizgirdienė, Alek-
navičienė.

Kugelių iškepti pažadėjo:
M. Abramavičienė, M. Vizgir-
dienė ir p. Vasiukevičienė.

Ligonijų lankymo komisijoj
sutiko būti: A. Pazneckas ir Lū-
ža. Nutarta paskirti ligoniams:
\$5.00 dovanėlę su kortelę į ra-
šū linkėjimais sveikatos!

Susirinkimą uždarė vicepir-
mininkas A. Kevėža, dėkodamas
už atsilankymą visiems ir p.
Vasiukevičienėi ir p. Vizgir-
dienėi už paaukotus pyragus
šio susirinkimo vaisiams. Išva-
karėse Motinos Dienos, A. Ke-
vėža sveikino visas motinas ir
linkėjo visoms, daug laimės,
sveikatos, bei stiprybės!

Po to sekė vaisius visiems su
lietuviškomis dainomis.

Ant. Kevėža

ROCKFORD, ILL.

Mirtis ir vėl sugrįžo

Ilgai sirgusi švedų ligoninėje
mirė Paulina Nekrošius, išgy-
veno 76 metus. Gimė Lenkijo-
je. Atvyko į šį laisvės kraštą
Ameriką jauna. Jos pirmam vy-
rui mirus, apsigėdė su Bruno
Nekrošium, gražiai sugyveno,
abu dirbo, sutarė, įsigijo gra-
žius namus, tikėjosi laimingai
gyventi, kol pasens, bet gyveni-
mo laimė ne visiems žadėta. Šir-
dies smūgis sužalojo Bruno stip-
rią sveikatą, bet nenusimena, ei-
na lazdele pasiremdamas, namų
darbus atlieka ir Naujienas ska-
to.

Jo žmonelė Paulina gerai lai-
kėsi, bet nelaimingai perpuolė ir
šlaunies kaulas lūžo. Doktorai su-
tvėrė kaip geriausiai galėjo, bet
žaisla nesugijo. Skausmas da-
rėsi vis didesnis. Kankinosi per
keletą metų, kol pagaliau mirtis
pasiekė su savim. Gražus kar-
tas. Pašarvota mėsvoj suklebė,
juodi plaukai, uždėti akiniai,
kaip gyva, tik miega amžinai.

Reiškiu giliausią užuojautą
Brunui, jos dviem sūnum ir gi-
minėms.

Palaidota Greenwood kapinėse.
Zvalgas

◆ 34 m. amžiaus Pietų Afri-
kos gyventojas Randfintinas
per 40 minučių suvalgė 48 kie-
tai išvirtus kiaušinius.

◆ Daugiau kaip pusė žemės
gyventojų niekada nematė snie-
go.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS VALDYBOS IR KONTROLĖS KOMISIJOS NARIŲ NUOTRAUKA
Sėdi iš kairės: Dr. Z. Danilevičius, Dr. V. Šimilius, A. Repšienė ir A. Juskevičius. Stovi iš kairės: de-
šinė: V. Pocius, J. Bagdžius, J. Švedas, K. Povilaitis, S. Pranskevičius, J. Norkus, A. Orentas ir A. Repsys.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS Apylinkių atstovų suva-
žiavime 1974 m. balandžio 21 d. Vycių salėje Chicagoje buvo išrinkta
Apygardos Valdyba ir kontrolės komisija.

JAV LB Vidurio Vakarų Apygardos Valdybos nariai pareigomis pasi-
skirstė:

Pirmininkas ANDRIUS JUŠKEVIČIUS,
Vicepirmininkai: J. BAGDŽIUS,
" Dr. Z. DANILEVIČIUS,
" V. POCIUS,
" S. PRANSKEVIČIUS,
" Dr. V. ŠIMAITIS,
" J. ŠVEDAS.
Sekretorius A. ORENTAS.
Išdininkas A. REPSYS.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ Kontrolės Komisijos nariai pareigomis
pasiskirstė:

Pirmininkė: ANTANINA REPSIENĖ.
Nariai: JULIUS NORKUS ir
KAZIMIERAS POVILAITIS.

Andrius Juskevičius,
Pirmininkas

Augustinas Orentas
Sekretorius

Chicago, 1974. 5. 10.

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest
work of all is trying to
save a few extra dollars.
Those everyday neces-
sities just seem to eat up
your paycheck until
there's nothing left to
tuck away for the future.

But there is an easy
way to build a nest egg.
The Payroll Savings
Plan. Just sign up where
you work, and any
amount you specify will
be set aside from each
paycheck and used to
buy U.S. Savings Bonds.
It's so simple, you almost
forget your money's
there working for you.

And, pretty soon, you'll
be surprised at how your
savings have grown.
The Payroll Savings
Plan. Takes some of the
perspiration out of plan-
ning ahead.

Take
stock
in America.

Bonds mature in less than six years.
You'll double your money when held to maturity
of 5 years, 10 months (4% the first year). Bonds are
redeemable at any time, without penalty. When needed, they
can be cashed at your bank. Interest is not subject to
state or local income taxes, and federal tax may be
deferred until redemption.

The U.S. Government does not pay for this advertisement.
It is presented as a public service in cooperation with The
Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 THUR. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

RMIA KNYGŲ - GERIAUSIA DOVANA

Mūsų leidžia gailima gaila puikių knygų, kurios papuos bet kokią
namų aplinką ar biblioteką.

1967. V. 1. BIRŽIŠKA, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-

K. Biliūnė, PĖNKIETIJI METAI, gražiai įrista, 592 psl. \$6.00
K. Biliūnė, DIENAIJANT, gražiai įrista, 404 psl. \$6.00
1967. V. 2. BIRŽIŠKA, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai
įristas, 331 psl. \$7.50
R. J. A. (1 dalis, 208 psl., įrista — \$3.00, minkštasis vir-
šelius — \$2.00, 2 dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, mink-
štasis viršelius — \$2.00)

Dr. K. Girnius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, 1 tomas, 300 p. \$2.00
P. S. Karpis, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl. \$5.50
R. J. A. Biliūnė, GANA TO JUNGŲ, 482 psl., minkštasis vir-
šelius. \$5.00
J. J. A. Biliūnė, RASTAI, 250 psl. \$3.00
P. J. A. Biliūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDZIU,
48 psl. \$1.00
J. J. A. Biliūnė, TRYS IR Viena, išužustas atsiminimai.
110 psl. \$3.00
A. G. Biliūnė, POKIAUS MILERIS, fotografijos brošūra, 232
puslapiai \$3.00

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St. Chicago, Ill. 60608 — Tel. HA 1-6100

Pranas Puskunigis

Puskunigį pradėjau pažinti veikia po to, kai atvykęs į Čikagą išgirdau jo kalbą. Jis ir K. Gugis man tapo du sektiniai vyrai: iškalbūs, nuoširdūs ir be pasididžiavimo. Jų žodžiai bei argumentai smigo į mane, lyg magiškos strėlės ir lėko atmintyje iki šiol.

Bet Puskunigis, 1909 m. gale tapo išrinktas LSS sekretoriumi, išvyko į Philadelphia, Pa., ir dingo iš plataus viešojo veikimo. Nežinau dėl ko, bet spėsiu, kad jis "paskendo" smulkiuose darbeliuose. 1909 m. jam buvo uždėta dar paiminė "Kovos" administratoriaus pareigos ir Čikagos lietuviai socialistai Puskunigį pamiršo. Nei aš nežinojau, kaip jis kitais metais baigė M. D. mokslo, kaip ir kur pradėjo praktiką ir kaip jam sekėsi.

Apie Puskunigį pasirodė žinia 1917 m. kada jis įstojo į Amerikos karo jėgas ir išvyko į Prancūziją kariauti už "panaikinimą karų ir už sukūrimą saugaus pasaulio demokratijai", kaip skelbė Woodrow Wilson, Amerikos prezidentas. Puskunigis buvo apnuodytas dujomis. Grįžo nusivylęs, nes karai nesibaigė, o plėtėsi, o demokratijai dirva siaurėjo. Vienintelis pasitenkinimas jam buvo atsikūrusi laisva Lietuva. Jis dar ten nuvyko, skaitė paskaitas univer-

siteto studentams ir, grįžęs Amerikon, apsigyveno N. Grofton, Mass. Mirė 1941 m. eidamas 58 metus.

Taip baigėsi gyvenimas mano mylimo idealisto.

Iš druskinės į Crane dirbtuves

Vėlai rudenį 1908 m. darbai druskinėje sumažėjo. Laivai su druska nebeatplaukė. Paleido daugiau pusės darbininkų, o aš dirbau 3 dienas per savaitę. Jaučiau, kad paleis ir mane, tai bedykinėdamas užėjau į Crane kompanijos samdos ofisą ir gavau darbo liejykloje. Su druskinės ir jos mažesniuojų bosu Liudviku Kasparavičiu atsisveikinau.

Crane dirbtuvės tada buvo ne vienoje vietoje, bet penkiose. Man pasiuntė į liejyklą, buvusią septintame bloke, So. Jefferson gatvė. Ten išdirbau ketveris metus.

Crane liejyklos ne tokios vargančios, kaip Murmulėje. Daugumą darbininkų sudarė švedai, lietuviai ir lenkai. Tarp jų nebuvo barnių, nei kolonijų. Ir vyriausias bosas buvo geros širdies žmogus ir neišdidus, kaip kiti kapitalistai. Darbininkai buvo traktuojami teisingai. Kai sumazėdavo darbai, visiems sutrumpindavo valandas. Algos buvo mokamos metaliniais pinigais — auksu, sidabru, variu. Prieš Kalėdas duodavo "bonus", apie 4% metinės algos.

Anoje liejykloje dar buvo trys

Veikli Lietuvių Klubu vadovė Florida. Palm Beach Lietuvių Klubu Valdybos nariai po posėdžio ties Atlanto Vandenyno Jono Beach. Iš kairės į dešinę, pirmoje eilėje: pirmininkas Jonas Daugėla, E. Dirsiene, sek. A. Bilionienė ir V. Mozoliuskas. Antroje eilėje: V. Tomkus, kun. A. Bielskis, V. Bilionas ir St. Balčiūnas.

kriesiai (molders), su kuriais pats Cranas dirbo jo pradėjė, tai: Anderson, Johnson ir Peterson. Jie tada liejo varpus.

Kriesius (molderis) Andersonas pasakojo apie Crane įdomią istoriją: R. T. Crane gimęs Paterson, New Jersey, užsidirbęs ir susitaukęs \$300 dol., būdamas 23 metų, atvyko į Čikagą 1855 metais pasistatė medinę dirbtuvėlę prie Canal ir Fulton gatvių ir pradėjo lieti varpus. Varpų pareikalavimas anuo metu buvo didelis, o mes, 8 kriesiai, dirbome kriesas (molders formas) ir liejome. Daugiau kai 8 kriesiams nebuvo vietos.

Crano varpai turėjo gražų muzikų balsą, todėl visur jų reikalavo. Stambų užsakymą gavome iš Europos ir iš Afrikos. Per trejus metus neturėjom atlydžio.

Ilgainiui varpų pareikalavimas sumažėjo, bet tuo pačiu metu atsirado didelis pareikalavimas geležinių vamzdžių (pipes), o prie vamzdžių reikėjo visokių priedais (fittings), kaip tai užstumų, alkūnių T-šakių ir kitokių pabūklų, reikalingų švino vamzdžių vandentekio (plumbings) darbuose.

Taip prirėkė naujų įmonių, o ponas Crane jas statė ir įrengė. Viena dirbtuvė buvo pastatyta vamzdžiams riesti, kita — vamzdžių priedaisams lieti, dar kita — užstumoms (valves) gaminti. Taip Čikagoje buvo sukurta penktos Crane įmonės.

Ir pats ponas Crane buvo nepaprastas žmogus: toliaregis, sumanus, draugiškas ir teisingas. Savo darbininkus jis traktuojau, kaip šeimos narius. Rūpinasi jų gerove, jų sveikata, kiek leidžia aplinkybės. Daug kartų unijų agitatoriai mėgino mus organizuoti, bet mes nepasidavėm — išklausėm, padėkojom ir pasakėm: eikit sau! — baigė Andersonas.

Ne dažnai tenka girdėti, kad darbininkas girtų kapitalistą, kaip anas kriesius (molderis) Andersonas gyrė poną Crane. Ir aš, padirbėjęs anoje įstaigoje keletą mėnesių, Andersono mintims pritariau. Cranas iš tiesų buvo toks žmogus, kaip Andersonas pasakojo.

Ponas Crane lankydavo mūsų darbotviete mažne sykį į savaitę ir visuomet sustodavo pas Andersoną. Jis nepraeidavo nei pro mane nepasiteiravęs, kaip jaučiuosi, kaip patinka darbas; o su

-Pažinkime vieni kitus, sako balfininkai

Cicero Balfio skyrius yra veiklus, jam priklauso daug pasiūlytųjų labdarai asmenų, ypač yra moterų, turinčių itin jautrią širdį artimui. Cicero skyrius kasmet sėkmingai praveda Balfio vaju, surenka šimtus dol. aukų.

Balfio trisdešimtmečio veiklos sukačiai atžymėti, Cicero skyrius sušaukė specialų susirinkimą š. m. gegužės mėn. 15 d., parapijos salėje. Dalyvavo virš 50 asmenų. Tai patys balfininkai, skyriaus nariai, spaudos atstovai, svečiai, Balfio direktoriai. Susirinkime dalyvavo ir Balfio pirmininkė, M. Rudienė su Balfio direktoriumi, kun. A. Trakiu. Juodu dar prieš susirinkimą, atlankė ir sunkiai sergantį, ilgus metus gulintį ligonį, savanorį kūrėją Dobilą, jį moraliniai sustiprino ir jam įteikė Balfio skirtą auką.

Skyriaus pirmininkė, O. Zailskienė pasveikino susirinkusius ir metė šūkį — Pažinkime vieni kitus!

Šūkio autorės teigimu, artėnis pažinimas vieni kitų padės, palengvins reikale suteikti pagalbą jos reikalingiems. Šio šūkio ženkle ir vyko susirinkimas, kurį pravedė pati skyriaus pirmininkė.

Balfio pirmininkė M. Rudienė pateikė platų pranešimą apie Balfio veiklą. Ji pasakė, kad Balfas pradėjo veikti kai rusai okupavo Lietuvą, kad šiemet jau suėjo 30 metų nuo veiklos pradžios. Pasakė, kad Balfas sumalpė į vargą patekusius lietuvius, gyvenančius šiaurės ir anapus geležinės uždangos: Lietuvoje, Sibire, Suvalkų Trikampyje ir plačiame pasaulyje už virš milijoną dolerių. Sušalpė natūra, siuntiniais ir pinigais. Sušalpė ir mokslo einančius Vokietijos stovyklose. Vasario šešioliktai gimnazijai persiuntė gautų aukų, specialiai gimnazijai skirtų \$5,800.

Pasakė, kad dabartinė Balfio vadovybė taupo aukotojų pinigų Balfui, už mažiausią pinigą

Andersonu šnekėdavo po keletą minučių.

1910 m. vasaros gale ponas Crane nusamdė visą Riverview Amusement Parką ir sukvietė visus darbininkus ir jų šeimas pasilinksinti ir pažaisiti. Parko visos žaidimo įtaisai buvo velčiai. Žaidynių patarnautojai sakė, kad tiek žmonių ir tokio judėjimo jie nebuvo matę.

Kai visi prisistotino žaidimais, ponas Crane pasakė kalbą. Negaliu pažodžiui pakartoti jo kalbos, bet minčių neužmiršau. Jis sakė esąs dėkingas savo darbininkams, padėjusiems išvystyti stambią pramonę iš mažos varpų dirbtuvėlės. Ypatingai dėkingas pirmiesiems bendradarbiams: Andersonui, Johnsonui ir Petersonui. Kai anie trys išėjo į postolius, minia ilgai plojo.

Kai 1912 m. R. T. Crane mirė, senesni darbininkai verkė. Aš tais metais išėjau, nes tapau elergiškas liejyklos kvapams, dūmams ir dulkėms.

Juozas Šmotelis

suma, siekia daugiausia atlikti — siuntinių išsiųsti, didesnį skaičių vargstančiųjų sušelpiti. Pasakė, kad siuntiniai supakuojami talkos būdu, nereikia samdyti, mokėti.

Be to, kaip žinoma, Balfas dar iki šiol neturi reikalų vedėjo, pareigas eina pati pirmininkė M. Rudienė. Suprantama, kad ir šiuo atveju daug sutauptoma.

Tolimesniame savo pranešime M. Rudienė prašė susirinkusius pranešti Balfio centrui apie pagalbos reikalingumą, bet nedrįsčiusius jos prašyti. Kalbėtoja pasakė ir apie išievojimo centrinių organų padalos reikala. Balfas atliko milžinišką politinį uždavinį: atkvietė lietuvius politinius pabėgėlius iš Vokietijos stovyklų ir tūkstančius jų įkurdino, bet nesiryžta pretenduoti į politikavimą ir nepolitikuos.

Griežtai pasisakė už centrinių organų veiklos padalą. Pasakė: Vlikas ir Alta tedirba politinį darbą, Balfas — šalpos, o LB-nė — tesirūpina jai paskirtu švietimo reikalu. Aiškiai pasakė, kad veiklos dublikavimas tik skaldo lietuvius, kenkia išievojimo uždaviniams.

Susirinkimo dalyviai M. Rudienės kalbą stipriai, ilgai ir skardžiai plojo.

Kalbėjo Balfio direktorius kun. A. Trakis. Jis pasveikino susi-

rinkusius maloniu jautriu žodžiu ir kalbėjo apie socialinės veiklos išplėtimą Balfio. Pasisakė už reikalą sudaryti specialistų būrį prie Balfio centro ir skyrių, kurie padėtų į vargą įpuolusiems pasikelti iš jo. Patartų kaip pašalpą išsiųsti iš valdžios įstaigų. Pagelbėtų alkoholikams ir jų šeimoms. Pasakė, kad alkoholizmas yra ne yda, bet liga, kurią reikalinga gydyti, juos ir jų šeimas tik užjausti, jiems padėti.

Susirinkusieji kun. A. Trakiui padėkojo už sugestijas ir atsilankymą. Jam širdingai plojo.

Klausimų sumanymų metu kėlė klausimus, teikė sugestijas: Dr. Br. Motušienė, J. Arštikys, Z. Juškevičienė, A. Baronas, Orentienė ir kiti.

Po susirinkimo oficialios programos, visi dalyviai buvo pasiųsti. Vaisės parengė ir svečius vaišino Balfio darbuotojos: Mišauskienė, Memėnienė, Vidugirienė, Pračkailienė, Purtilienė, Novickienė, Orvydienė.

Susirinkimas visais atžvilgiais, kaip turinio, taip ir nuotaikos požiūriu buvo geras.

Cicero Balfio skyriaus valdybą šiuo metu sudaro: O. Zailskienė — pirm., valdybos narės — Dr. Br. Motušienė, Memėnienė, Mišauskienė ir Pračkailienė. Ciceriskiai šias visas moteris pažįsta, kaip pasišventusias Balfio darbuotojas, siekiančias paduoti ranką į vargą įpuolusiui broliui ir sesei.

★ Mažas puodelis, skani tyrelė. (Riešutas)

NAUJIENU PAVASARINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Birželio mėn. 9 d.

BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

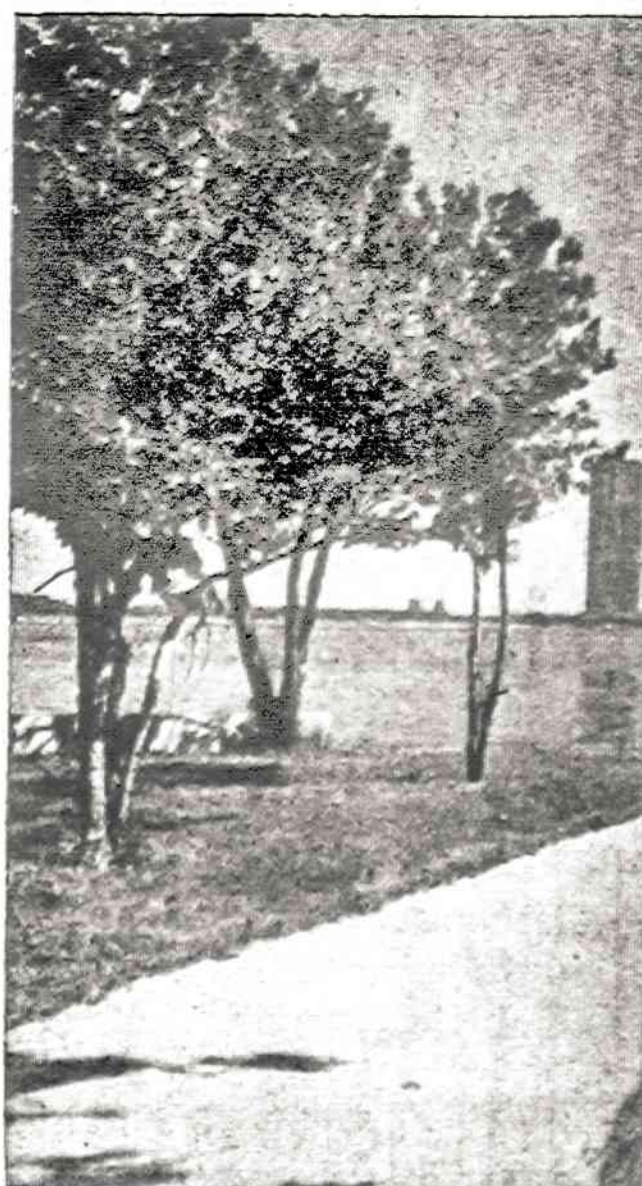
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:
\$5,000.00 OR MORE
4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE
30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKUŠERIJOS IR GYDYTOJOS
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antrasis ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRĄZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči-
adienį, šeštadienį, sekmadienį pagal susitarimą.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJOS IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
2750 WEST 71st ST.

Tel.: 776-3717
Neatsiliepiu — skambinti
846-3900

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MĖSKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų, ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį, penktadienį, šeštadienį, sekmadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais: HE 4-2123. Jei neatsiliepiu, tel. GI 8-6195.

P. ŠILKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PProspect 6-5084

RANGE FIRE IS WILDFIRE

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PProspect 6-5084

MOVING

Apdraustas perk. ausrimas ir įvairių atsargų.

ANTANAS VILIMAS

823 West 34 Place

Tel.: FRONTIER 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIOJO IR MŪSŲ VALANDOS

Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Tel.: HEMLOCK 4-2413

7179 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

St. Butkaus šaulių kuopos koncerto metu, baigusiai gimnaziją jaunieji šauliai buvo apdovanojami knygomis — "Lietuva 700 m." anglų kalba. Knygas įteikė kun. V. Kriščiūnaitis, laikinas kuopos pirmininkas. Iš kairės į dešinę: Rita Matviekaitė, Darius Vyšniauskas, Regina Juškaitė ir dovanų įteikėjas kun. V. Kriščiūnaitis.

Nuotrauka K. Sragausko

KAPINĖS IR JŲ PRIEŽIŪRA CARO OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Caro vergijos metu mūsų mityboje Lietuvoje daug ko trūko. Dėl to gal labiausiai buvo atsakingi mūsų pavergėjai. Jie norėjo, kad ta mūsų gražioji šalė visados būtų tamsi, juoda ir viešpatautų joje netvarka. Nerūpėjo išnaudotojams jų vergų amžinojo poilsio vietų tinkamas patvarkymas ir šiems reikalams jie lėšų neskirdavo.

Kapinės steigdavo vietinių parapijų vadovybės, o jas prižiūrėti samdydavo sargus, nors ir tai ne visur. Parapijos daugiausiai buvo nepasiturinčios, tai ir kapinės tvarkyti ir jas gražinti nebuvo iš ko. Prie to dar prisilaikytą savotiškų prietarų: kapinėse atsirado ar užaugo, viskas tepaliekia vietoje. Nevalia paimti arba pašalinti, nes tai buvo laikoma mirusiųjų nuosavybe.

Dėl to ir pavyzdingos tvarkos jose nesimatė. Parapijos vadovybė pasirūpindavo, kad skirta kapams vieta būtų atitinkamai aptvarta kiek galima aukštesne tvora.

Kiekvienose kapinėse, kur nors užkampyje, būdavo atskira nešventinta vieta, kur laidodavo nekrikščius, savizudžius, netikėjusius ir neaiškios tikybės asmenis. Nebuvo kapinės tvarkingai suskirstytos į atskirus, numeruotus sklypus su platesniais tarpe jų praėjimais — takais. Taupumo sumetimais stengtasi kiekvieną žemės pėdą sunaudoti vien tik mirusiųjų laidojimui, o ne grožiui arba kokiems ten gyvųjų patogumams.

Okupacija, lėšų stoka, prietarai, žemės taupumas buvo tie stabdžiai, kurie trukdydavo mūsų mirusiųjų amžinojo poilsio vietą tinkamai patvarkyti.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir mums patiems perėjus krašto valdymą, visose srityse vyko persitvarkymai. Nebuvo pamiršta ir kapinės. Nuo seniau užsilikusios ir jau nebeįdomios, arba buvo visai panaikintos arba — apverttos ir toliau paliktos. Tinkamos toliau naudoti, kiek tai leido tuometinės sąlygos, iš lėto buvo pertvarkomos.

Savųjų kapinių gražia išvysime išvažda mes dar negalėjo me pilnai prilygti mūsų vakarų kaimynams, nes dvidešimt metų nepriklausomo gyvenimo laikotarpis šiam reikalui buvo per trumpas. Užtat mes, nemaziau už kitus, o gal ir daugiau, mityboje ir gerbime savuosius mirusius.

Anais laikais žmonės sakė: "Kapinės tai šventa vieta. Kapinėse buvo draudžiama: gyvulius ganyti, įleidinėti šunis arba katės, lauzyti medžių šakas, skinti gėles, rūkyti, varloti svaiginamuosius gėrimus, atlikinėti gamtos reikalus, be reikalingai šaukauti ir garsiai kalbėti. Gal dėl to ne veltui sakoma: tyla kaip kapuose. Įvažiuoti į kapines tebuvo galima tik tokiu atveju, kada žmogaus jėgomis nebuvo įmanoma ką nors atlikti.

Lietuvė motina įspėdavo savo vaikus, kad eidami ties krikščionių kapinėmis, nusiėmę kepurę, sukalbėtų tris kartus "amžiną atilsį", o ties žydų kapais pasakytų tris kartus: sena viera (tikyba) tegul atilsis.

Tvarkos palaikymas kapinėse daug priklausė nuo kapų sargų. Jeigu jis buvo darbštus, uolus, rūpestingas, tai ir kapinėse visados viešpatavo tvarka.

Šia proga norėčiau prisiminti vieną anais laikais buvusį il-

gametį Garliavos parapijai priklausių Jonaičių kapinių sargą. Tai buvo visai žemo ūgio, juodbrūvis, didelėm juodom akim, smaila, truputį žemyn palenkta nosėle, skambiu balsu greitakalbis žmogelis.

Šioms jo ypatybėms labai atitiko ir jo pavardė — Gaidelis. Buvo jūdrus, atidus, uolus, su visa siela ir kūnu šiai paskirčiai pasišventęs pareigūnas. Savo teisybę nusistatymų griežtai prisilaikydavo, niekam nedarydavo išimčių, net nei pačiam aukščiausiam savo viršininkui — klebonui. O jau duobkasiams tai buvo tikra pabaia. Pasitaikydavo, kad duobkasiai, prieš išvykdam iš duobės kasti, jau iš anksto paimdavo po gerą burnelę. Pastebėjęs jau įklausius, Gaidelis visai tokių neįleisdavo į kapines. Liepdavo grįžti atgal ir įspėdavo, kad iki jo nustatyto laiko atvyktų kiti. Kitiems laiku neatvykus, duobę jis pats iškasdavo.

Vykdamį duobės kasti duobkasiai su savimi pasiimdavo šį bei tą pasistiprinti. Gaidelis tokius įspėdavo, visą tai palikti jo troboje, o prieš įeinant į kapines nusisėdavo juos už namo, parodydavo ten esančią išvietę ir įspėdavo, kad reikalui esant atvyktų čia, pasitvarkytų, ir kad nepriterštų kapinių.

Sugebėjo tas jūdrus žmogelis kitus sekti ir pamokyti, o pats save lyg ir pamiršo. Pirmojo pasaulinio karo metu, praėjus karo frontui, bevaikštinėdamas apie savo globojamas kapines, sturdą artilerijos sviedinio užtaisą arba kaip anais laikais vadindavo "pistoną". Besukinėjant sprogo, nutraukė dešiniojo rankos du pirštus ir nepavojingai sužalėjo veidą. Nors ir būdamas įvydas, tėsė toliau savo pamėgtas pareigas. Sulaukęs senatvės mirė ir atsigulė amžinam poilsui ir tas pats, jo ilgus metus rūpestingai globotas, kapinės.

Pr. Nenorta

♦ Išmintigųjų šaltakraujisumas tėra tik menas paslėpti nerimą savo širdyje.

♦ Širdis visuomet mulkina protą.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

33 VILKŲ LAUŽO SUTARTIS

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Dr. Kazys Bobelis savo laiske, atspausdintame Chicago Tribune praėjusios savaitės nr., pastebi, kad lietuviai didžiai susidomėję perskaitę šio dienraščio Maskvos korespondento Michael McGuire pranešimą, kad sovietai visokiais būdais stengiasi neprileisti Amerikos pilietei Marijai Šulskienei nuvykti į Amerikos ambasadą Maskvoje, kadangi ji yra našlė motina Lietuvos jūrininko Simo Kudirkos, 1970 metais bandžiusio iš sovietų žvejų laivo pabėgti į Ameriką, kadangi jos išleidimas galėtų pakenkti sovietų melo propagandai apie "laisvą" gyvenimą sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Sovietai nepaiso, kad atimdami teisę Mrs Šulskienei nuvykti į JAV ambasadą jie laužo su Jungtinėmis Valstybėmis pasirašytą konsulinę sutartį. Tai tik dar kartą parodo, kad Sovietų Sąjunga laikosi sutarčių tik kuomet jos yra jai naudingos. Toks (sutarčių laužymo) atvejis buvo, kai 1940 metais Sovietų Sąjunga nelegaliai okupavo Lietuvą ir tokie jie bus ateityje, jei laisvasis pasaulis leis ir toliau šitokiai padėčiai.

Dr. Bobelis laisšką baigia perspėjimu, kad "Turint galvoje dabartinę Jungtinių Valstybių ir Sovietų Rusijos detentę (atlyžio) politiką, visi kurie tą politiką perša, turėtų tokiu sovietų veiksmu rimtai susidomėti.

ČIAGIMIO NORAI

Tūlas Frank A. Cichon iš Orland Parko spaudoje rodo nepasitenkinimą dėl (Kongresui) įteikto biliaus, kad ir sveturi mes galėtume būti renkamas Jungtinių Valstybių prezidentu.

"Stačiai sakant, man nusibodo klausyti svetimųšalių ("foreinerių") diktatų, ką mes amerikiečiai galime daryti ir ko negalime", rašo Cichon. "Reta diena kad kuri svetimųšalių organizacija neprrašytų paremti jos ypatingą interesą. Argi mes, čiaigimiai amerikiečiai nebeturime jokių teisių? Gana mums maitinti tuos "bedalius" ir jų masėmis dauginanti mūsų šelpinųjų sąrašus. Kam jie reikalingi? Galbūt jau atėjo laikas apsisukti Laisvės Stovylą kita puse.

Tie, kurie rūpinasi svetimais kraštais, tegul rūpinasi iš savo kraštų vidaus, bet ne iš mūsų. Mes amerikiečiai turėtume rūpintis savo kraštu ir savo vaikų ateitimi".

Kalbant apie "foreinerius", tik Amerikos indėnai galėtų taip galbėti.

♦ Sirdis visuomet mulkina protą.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

— Utenos klubo narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 21 dieną, 7 val. vak. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės. Valdyba

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Mano žmonės gyvena ramybės buveinėse ir saugiose padangėse bei atilsio vietose". Iza. 32:18.

Juo arčiau mes gyvename prie Viešpaties, ir juo didesnis mūsų tikėjimas, tuo geriau mes galime įvertinti Dievo vadovystę, ir tuo geriau mes galime pasinaudoti jo priemonėmis mūsų padaršinimui ir sustiprinimui. Mes galime šauktis prie jo varguose, galime artintis pas jį maldose, ir žinokime, kad jis neapleis tų, kurie pasitiki juo ir stengiasi vaikščioti jo nurodytu keliu. Pasventę visą Viešpatį, mes turime ieškoti jo patarimų ir vadovystės, nes jis yra pasidavęs sergėti mus ir rūpintis visais mūsų gyvenimo reikalais. "Juk Viešpats nepames savo žmonių ir savo veldėmės nepaliks.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★ TURIME KOPLYČIAS VISOJE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Motinos Diena Chicagos Marquette Parke

1) Dr. Z. Danilevičius savo dvejus metus atidavusius savo kalboje, pirmiausia, atkreipė dėmesį į motinystės ir kančios bei pasiaukojimo už savo tėvynę kilnumą.

Jis sustojo ties lietuvių motina okupuotoje tėvynėje ir parodė, kokiomis sunkiomis sąlygomis ji augina ir auklėja savo vaikus, siekdama juos išauklėti dorais žmonėmis ir gerais lietuvišiais, vis dėlto ir tose sąlygose išaukštinama — išauklėjama tėvynėje didžiulės asmenybės, tautos didvyrius, pasiaukojėjus už savo tautą.

Toliau jis apibūdino Kalantą, Stonį ir Andriuskevičių, prieš liniję aplinkoje, įsisavinti lietu-

Marquette meno galerijoje, esančioje 3215 West 63 St., atidaryta dailininko A. Petrikono darbų paroda. Tiesi iki birželio 22 dienos. Ji atdaro kiekvieną savaitės dieną. Atidarymo dieną parodoje buvo daug žmonių. Iš kairės į dešinę matome Dr. J. Šalną, N. Vangrienį ir dailininką A. Petrikonį.

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIEJONIS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vajas.

NAUJIEJONIS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavertę lietuvių laisvę, neidamas ir nesidėdamas į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniams.

NAUJIEJONIS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIEJONIS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujųjų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiregistruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbuams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjusios, taip pat pavertę Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vieneriems mėn. — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vieneriems mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEJONIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujųjų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PADARDE IR VARDAS

ADRESAS

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado
J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietas viršelius \$4.00, minkštis — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIEJONIS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sažiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patirtimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 63 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliniai maistas, coloriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIEJONIS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

vybę. Jis smerkė mūsųose pasitaikančias klaidas, kaip piktžolę, įsiveisusias mūsų visuomeninio darbo baruose.

Jis griežtai pasisėk prieš suitaikymą su okupantu, prieš vad. bendradarbiavimo su juo idėjas, prieš nuodijimą mažamečių vaikų sielu, vežiojant juos į okup. Lietuvoje esamas pionierių stovyklą, prieš įžeidinimą lietuvių jausmų, niekinant Lietuvos simbolių, kaip pvz., Draugo kultūriniam priede buvo išnešinta Lietuvos vėliava, įžeidžiant lietuvių jausmus ir pan.

Jis apgailestavo lietuvių susiskaldymą ir kvietė visus į vienybę, einant visiems tiesiu principu ir teisingu tautos idėjų, idealų keliu.

2) Kanauninkas Vaclovas Zakarauskas savo pamokslė, pirmiausia, pastebėjo, kad lietuvių motina visuomet buvusi su tauta, kad ji augintų savo vaikus sunkiose baudiavos sąlygose, varge ir kančiose: kad ji visuomet atiduodavusi savo vaikams visą, ką turėjusi geriausio, ir lydėdavusi juos visu jų gyvenimo keliu su meile ir malda, dėl ko vaikai, netekę savo motinos, visuomet pajusdavę savo gyvenime tuštumą.

Kanauninkas ypač jaudinančiai savo atviru žodžiu nusakė, pavaizdavo lietuviškos motinos vargus ir kančias, auginant — auklėjant savo vaikus šių dienų okup. Lietuvoje, kur okupantas stengiasi juos iš tėvų išplėsti ir duoti jiems savo auklėjimą, įbrukti jiems savas neigiamas idėjas.

Jis parodė, kaip lietuvių motina savo vaikus gina, saugoja juos nuo žalingų jų sielai įtakų, kaip ji tą daro, eidama Golgotos keliu, nenusilenkdama okupantui.

Ir čia jis atkreipė dėmesį į Romą Kalantą, atidavusį savo gyvybę už tėvynę, už tautos laisvę, nes jis motinos buvo įdiegtas tėvynės ir savo tautos meilė. Jis atkreipė visų dėmesį į drąsius Lietuvos jaunos žmones, kurie prieš dvejus metus demonstravo Kauno gatvėse, protestuodami prieš okupaciją, reikalaudami Lietuvai laisvės, kaip ir liepsnų apgaubtas Romas Kalanta.

Kanauninkas nežadino tikinčiųjų neapkyntos prieš okupantą, prieš blogus žmones, tiksliai kreipė visų dėmesį, kad ta siaubinga padėtis, kurioje gyvena šių dienų lietuviai okup. Lietuvoje, neturėtų būti mūsų dangstoma, vengiama pažinti.

Turime ją pažinti ir pasidaryti iš jos savo išvadas. Turime įvertinti persekiojamų brolių ir sesių kančias ir gyventi jų idėjomis.

SAUGOTIS ERKIU!

Populiarusis Chicago Tribune sveikatos patarėjas Dr. T. R. Van Dellen padarė rimtą perspėjimą saugotis vabalų vamyprų erkių (ticks), kurios gali tiek užnuodyti žmogaus kraują, kad išsukia paraližiui ir net mirtį...

Vasarai atėjus ty šlykščių vamyprų prisiveisia „pilni“ žolynai, daugiausiai tose vietose, kur auga vėsliai žalios žolės ir ne per sausas. Atsigulę ar atsėdę žalio-

je, gėlių išpuosloje pievoje tik pasisaugok — ilgai nereiks laukti, kai pamatysi savo drabužiais gana sparčiai besiskubinančią vieną, dvi ar daugiau erkių. Lai-ku nepastebėtos, jos susiranda ant kūno sau tinkamą vietą ir nieko nelaukusios įsisiurbia į odą tiek, kad atradus nebelengva atplėsti.

Dr. Van Dellen rašo, kad erkės meliausiai puola vaikus, ypač mergaites, kurioms įsisiurbia į galvos odą labiausiai plaukais dengtoje vietoje. Erkės čiulpiamas vaikas po kelių dienų darosi neramus, irzlus, skundžiasi sustyrimu ir dygčiojimu (niežėjimu), galūnėse — rankose, kojose, lūpose bei veide. Vėliau prasideda paraližius, kurs apima liemenį, rankas, sprandą, liežuvį ir gerklę. Neatspėjus, kad tai erkės „darbas“ ir jos nesusiradus ir nepašalinus, paraližius blogėja ir baigiasi mirtimi. Erkę atradus ir pašalinus, apnuodijimo rezultatai praeina per 48 valandas. Laimė, rašo Dr. Van Dellen, kad tokie apnuodijimai retai tepasitaiko. Tačiau ir to gana perspėjimui nuo ty parazitų pasisaugoti!

Erkės yra gresmė kiekvienam, kas mėgsta vaikščioti, sėdėti ar gulėti laukuose, pievoje ir krūmuose. Grįžus iš tokių vaikštynių ar pikničių, būtina reikla rūpestingai apžiūrėti savo kūną ir radus tokį parazitą įsisiurbusį neplėsti jo pirštais ar trekšti. Erkę įsisiurbia į odą visa savo galva dažniausiai tiek, kad lauko pusėje belieka jos pilvas, kurį sutraukę galima apsikrėsti labai pavojingų ligų germais, o tokių tie parazitai apšiai turi savo viduriuose. Geriausia priemonė erkėms pašalinti — patepti gazolinu, ar jodo tinktūra, ar žiebtuvėlio skysčiu arba pašalinti uždegtu degtuku.

ipr.

Knyga ir TV

Surinktais duomenimis, apie trys ketvirtadaliai arba 75% visų knygų produkcijos tenka Europai. Šiaurės Amerikai ir Sovietijai. Vien Europoje išleidžiama 45 nuomimieji visų knygų, nors Europoje tegyvena trylikas visos žmonijos nuomimtis. Azijoje išleidžiama knygų tik 20%, nors ten gyvena 50% visos žmonijos, o Afrikoje 10 nuomimieji visos žmonijos gyventojų, bet knygų išleidžiama vos du nepilni nuomimčiai. Vienas daugiausiai knygų išleidžiantis kraštas yra Japonija — 1970 metais ten išleista įvairaus turinio 31,249 pavadinimų knygų; sekanti Azijoje daugiausiai po Japonijos, knygų išleido Indija (1970 metais 14,141 kitokių titulu). Daugiausiai knygų perskaito švedai — tūkstančiai gyventojų 534 knygas; iš eilės japonai — kiekvienam tūkstančiui 511 pavadinimų knygų ir Islandija — 448.

Televizijos priimtuvų (televizorių) 1971 metais JAV-bėse kiekvienam tūkstančiui gyven- tojų atiteko 412. Televizijos sto- čių programos JAV-bėse kas sa- vaičė užima po 10,000 valandų.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

WINDOW WASHERS

EXPERIENCED OR APPRENTICE

Full time, steady. Own Car. Must be hard worker.
\$125 to \$250 per week.
For interview call
279-3005

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGA RASTINĖS TARNAU- TOJA. Mutual Federal Sav. & Loan B-vė, 2212 W. Cermak Rd. Tel. 847-7747.

1 GIRL OFFICE
Good Typist. Bookkeeping. Payroll experience helpful, but will train.
Near CTA Transportation and Eisenhower Cicero Expwy.
CALL AU 7-8742

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

LIGHT FACTORY WORK
LIGHT ASSEMBLY
Pleasant working conditions.
Clean Modern Factory.
Full Time — Company Benefits.
HEYER, INC.
1850 So. KOSTNER
(Cicero — Berwyn Area)

Kanadoje 7,848 valandas, Bra- zilijoje 3,131, Europoje daug mažiau, pav. Prancūzijoje 153 ir Italijoje 110 valandų.

TRUMPAI

— Janina Janulienė išrinkta Kennedy aukšt. mokyklos Tėvų ir mokytojų sąjungos valdy- bon.

— Stasė Bacevičienė išrinkta Marquette Parko Lietuvių pa- rapinės mokyklos Motinių klubo pirmininke, Bronė Barakaus- kienė ir Aurelija Vagvilienė — vicepirm., Gail Bartkienė ir Ra- munė Račkauskienė — sek., Ilona Laucienė — izd., Lilija Kuseliauskienė ir Adelė Liuti- kienė — tvarkai ir apeigoms, Nijolė Izokaitienė — socialiams reikalams ir ryšiams. Įvedimas į pareigas bus šandien 7:30 val. vak. parapijos salėje, dalyvau- jant kun. kleb. A. Zakaraskui ir buv. pirm. Rūtai Vorudai. Garbės viešniomis bus motinos, anytos ir močiutės.

— Jolanta Raslaivičiūtė, anks- čiau gyvenusi ir studijavusi Chi- cagoje, yra Amerikos balso ko- respondentė.

— Mokyt. Ona Razutiesė, li- tuanistinės mokyklos pirmūnė ir Jaunimo ansamblio vadovė, išrinkta LB Los Angeles apyl. valdybos pirmininke. Tas an- samblis minės 25 m. sukaktį birželio 30 d. ir ta proga pro- gramoms bei išskilmėms atvyks Chicago „Grandis“, Detroito „Silainė“ ir San Francisco „Va- karų vaikai“. Tai bus mažasis lietuvių sąskrydis.

— J. J. Balas, A. R. Grėbliū- nas, J. Dainis, H. Sebastian ir D. Pilipauskas iš Chicago piet- vakarių, yra Illinois Technolo- gijos Instituto garbės studentų sąrašuose. Mark S. Ercius ir K. V. Kevilius yra Illinois univer- siteto Circle campus garbės stu- dentai.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS. DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RČIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

PEIKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL- POS

Grazus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai pardoti.

DVIEJU MIEGAMŲ BUNGALOW gerai užlaikytas, prie pat Marquette Parko.

NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE

SIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

GAGE PARK — BRICK 2 FLAT,
6 rooms each. Garage. By owner.
279-9459.

72nd AND CAMPBELL

4 apartments plus extra lot.
Newly decorated, excellent income.
Older lady will consider any offer.

WESTERN REALTY

881-8200

— Angela Sinickaitė, Arvydas Grybauskas, taip pat Edvardas ir Ronaldas Rudokas iš Mar- quette Parko yra Illinois uni- versiteto Urbanijoje garbės stu- dentai.

— 4-H Klubų darbelių ir ga- minių parodos bus Davis aikš- telėje, 4500 So. Marshfield bir- želio 1 ir 2 d., Marquette Parko name birželio 7 ir 8 d., St. Da- niels parapijoje, 5400 So. Nash- ville birželio 22 ir 23 d., o ben- dra laimėtojų paroda bus lie- pos 17—19 d. Ford city preky- bos centre.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(istaigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REpublic 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

NAUJAS ADRESAS

Leonardo Eringio

LEONARD'S "TEXACO"

6801 W. 87 STREET

Oak Lawn, Illinois

Telef. 598-9776

LAIMINGAI GYVENTI

MODERNUS 3 BUTŲ 19 metų mū- ras, kaip naujas ir 2 auto garažas. Prie vienuolyno. \$39,900.

1½ AUKSTO MŪRAS ir 2 auto mū- ro garažas. Įrengtas sausas beisma- nas. Arti vienuolyno. \$30,000.

DIDELIS OCTAGON 6 kambarių mūras ir 3 kambariai beismante. Pla- tus lotas. Garažas. Arti ofiso. \$22,000.

DIDELIS modernus 6 kambarių na- mas ir 3 kambariai beismante. 2 au- to garažas, apie 50' lotas. Pažiūrėkit. \$19,500.

2 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas. Modernūs virtuvės ir vonios, naujas gazu šildymas ir elektra, arti Para- mos. \$28,800.

KOKS PIRKINYS! Naujo stiliaus 4 butų mūras pajamoms. Našlė atidu- da už \$47,000. Arti parko.

1½ AUKSTO apie 20 metų mūras. 2 butai, įrengtas beismantas, platus lotas, garažas, arti mūso. \$26,900.

KOLONISTŲ poniškas 2 aukštų mū- ras. 7 dideli kambariai, įrengtas bei- mantas. Centrinis šildymas ir vėsi- nimas. 2 auto garažas. Arti Kedzie ir parko. \$39,500.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO- JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR- DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2084
Čia būsite užtikrintai sažiningai aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo ap- šildymo pečius, air-conditioning, van- dens boilerius ir stogu rinas (gutters), Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda- žomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, pritarusiu darbininku.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

"NAUJIEJONIS" KIEKVIENO

LIETUVIO